

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

**Factors Related to Health Promotion Task of Health Workers at Health Promotion Hospital
Nong Bua Lam Phu Province**

บังอร สิทธิ (Bangon Sittithi)* ดร.สมเดช พิณิจสุนทร (Dr.Somdej Pinitsoontorn)**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีประชากรศึกษา 421 คน และสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling ได้ 244 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา Chi-square Test และ Multiple logistic regressions

เก็บข้อมูลได้ 209 คน คิดเป็นอัตราตอบกลับ 85.66 % พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 81.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขคือปัจจัยแรงจูงใจ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน โดยมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อควบคุมตัวแปรอื่นๆ แล้ว ($OR_{adj} = 3.33, 95\% CI = 1.37 - 8.11, OR_{adj} = 3.89, 95\% CI = 1.56 - 9.66$) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ

ABSTRACT

This exploration research aimed to study factors related to health promotion task of health workers at health promotion hospital in Nongbualamphu province. Study population was 421. Samples were 244 recruited by simple random sampling. Self administered questionnaire was distributed during November-December 2014. The Data were analyzed by descriptive statistics, Chi square, and multiple logistic regressions.

209 questionnaires could be collected (85.66%). Most of workers achieved standard health promotion (81.3%). Motivation factors (including motivation and supportive factors) were statistically significant associated with promotion task of health workers ($OR_{adj} = 3.33, 95\% CI = 1.37 - 8.11, OR_{adj} = 3.89, 95\% CI = 1.56 - 9.66$). For personal factors, there was no relation to health workers task.

คำสำคัญ: การปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

Key Words: Health Promotion Task, Healthcare Workers

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคี การพัฒนาทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ระดับภาคและระดับประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์มุ่งสู่การพัฒนาสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 5 ด้าน คือ การสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ สู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน และกรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ก็มีแนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนในทุกภาคส่วนทุกระดับยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ การมีสุขภาพแข็งแรงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ในอดีตที่ผ่านมา ระบบสุขภาพเน้นความสำคัญกับการซ่อมสุขภาพเป็นหลัก มีการขยายและพัฒนาบริการอย่างต่อเนื่องเพื่อเอาชนะโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อและจากสาเหตุอื่น โดยส่วนใหญ่เป็นคำรักษาพยาบาลมากกว่าส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเมื่อระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าจะขยายสิทธิประโยชน์เพิ่มอีกสองประการสำหรับผู้ประกัน ได้แก่ การบริการทดแทนไตในผู้ป่วยโรคไตระยะสุดท้าย และการรักษาผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์ด้วยยาต้านไวรัส (ART) ซึ่งทั้งสองรายการนี้คาดว่าจะมีผลกระทบต่อการใช้จ่ายด้านสุขภาพของภาครัฐอย่างมาก โดยการดำเนินการเต็มรูปแบบของทั้งสองโครงการจะเริ่มขึ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ.2551 สำหรับ

การบริการทดแทนไต และเดือนมีนาคม พ.ศ.2552 สำหรับยาต้านไวรัส (ART) ในผู้ป่วยเอชไอวี/เอดส์แล้ว คาดว่าภาครัฐจะต้องใช้จ่ายเงินไปในปีแรก (2547) ไม่นต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายจะเพิ่มเป็น 74,355 ล้านบาท ในปี 2563 ซึ่งจะสูงเป็นร้อยละ 12.2 ของค่าใช้จ่ายทางสุขภาพทั้งหมด (กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง, 2557) ปัจจุบันนี้ปัญหาสุขภาพมีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้คนไทยป่วยตายด้วยโรคต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก (โกมาตร, ประชาธิป, 2550)

รัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขทั้งกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณ มีสุขภาพแข็งแรงและอายุยืนยาว จึงประกาศวาระแห่งชาติสู่การเป็นเมืองไทยแข็งแรงเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2547 เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายร่วมกันในการนำพาทุกชุมชนของประเทศไทยสู่การเป็นเมืองไทยแข็งแรง ภายใน พ.ศ.2560 โดยยึดหลักการสร้างสุขภาพนำการซ่อมสุขภาพ ในปี พ.ศ. 2548 กระทรวงสาธารณสุขฯ ได้เตรียมดำเนินนโยบายเมืองไทยแข็งแรง (Healthy Thailand) และขยายการรณรงค์สร้างสุขภาพเป็น 6 ด้าน หรือที่เรียกว่า 6 อ. ได้แก่ ออกกำลังกาย อาหารปลอดภัย อารมณ์อ่อนโยน ภัยแล้ง ปลอดภัย หรือการลดอัตราป่วยและอบายมุข เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพที่สำคัญและช่วยส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดต่างๆ รวมถึงหนองบัวลำภูให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณต่อไป (กระทรวงสาธารณสุข, 2548)

จังหวัดหนองบัวลำภูได้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยใช้ตัวชี้วัดตามกรอบยุทธศาสตร์เมืองไทยแข็งแรงทั้ง 6 ด้านเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 83 แห่ง และมีการดำเนินงานสร้างสุขภาพเป็นเครือข่าย ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ ด้านการออกกำลังกาย ร้อยละ 70 ของประชาชนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อย

3 วันๆ ละ 30 นาที ผลการดำเนินงานร้อยละ 67.89 ด้านอาหารปลอดภัย ร้อยละ 95 ของตลาดสดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์ตลาดสดน่าซื้อขั้นพื้นฐาน ผลการดำเนินงานร้อยละ 89.05 ด้านอารมณ์ ร้อยละ 70 ของผู้มีอายุ 10-24 ปี เป็นสมาชิก To Be Number One ผลการดำเนินงานร้อยละ 89.76 มากกว่าร้อยละ 60 ของผู้สูงอายุเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและมีกิจกรรมทุกเดือน ผลการดำเนินงานร้อยละ 49.67 ร้อยละ 93 ของเด็กแรกเกิด 0-5 ปี เจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐานอายุ ผลการดำเนินงานร้อยละ 89.00 ด้านโรคยาหรือการลดอัตราป่วย อัตราป่วยด้วยโรคไขข้อเคลื่อนที่ไม่เกิน 50 ต่อแสนประชากร ผลการดำเนินงาน 68.97 ต่อแสนประชากร ร้อยละ 70 ของประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรองโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ผลการดำเนินงานร้อยละ 82.00 ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม มากกว่าร้อยละ 95 มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ผลการดำเนินงานร้อยละ 87.68 มากกว่าร้อยละ 85 ผ่านเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการดำเนินงานร้อยละ 82.63 ด้านอบายมุข ร้อยละ 100 ของร้านค้าไม่จำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ผลการดำเนินงานร้อยละ 100 (กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู, 2557) และยังพบว่าเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานบ่อย เนื่องจากการโยกย้ายกำลังเจ้าหน้าที่ภายในอำเภอและภายในจังหวัดทำให้ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญงาน

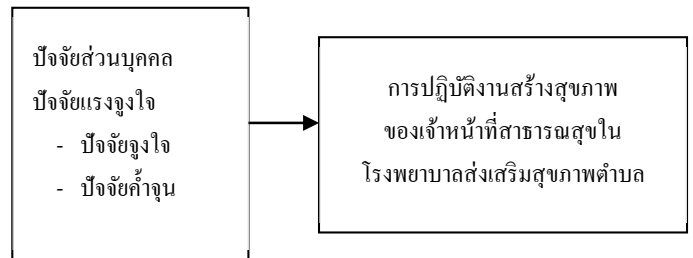
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานงานสร้างสุขภาพ เพราะมีความใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนเป็นผู้ประสานและถ่ายทอดนโยบายต่างๆ จากหน่วยงานหลักไปปฏิบัติ ดังนั้น งานสาธารณสุขจะสำเร็จได้จึงต้องอาศัยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในชุมชนเป็นหลัก ซึ่งการปฏิบัติงานจะบรรลุเป้าหมายด้วยดีนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำเป็นต้องมีความสามารถและมีแรงจูงใจ

ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการสร้างสุขภาพตามยุทธศาสตร์เมืองไทยแข็งแรงทั้ง 6 ด้าน ซึ่งจะส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูมีสุขภาพแข็งแรง อยู่เย็นเป็นสุขทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานสร้างสุขภาพ ตลอดจนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานสร้างสุขภาพ รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพด้วย และเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารเพื่อใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงการปฏิบัติงานให้งานสร้างสุขภาพบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

กรอบแนวคิด

จากการสังเคราะห์ปัจจัยหลักจากเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 ตัวแปร ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสัดส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจ ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยวิธีการศึกษาแบบภาคตัดขวาง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานสร้างสุขภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ทั้ง 6 อำเภอ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 83 แห่ง และจำนวนเจ้าหน้าที่ 421 คน (ไม่รวมผู้วิจัย)

เกณฑ์ในการคัดเข้า ดังนี้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ในปีงบประมาณ 2557 และปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

เกณฑ์ในการคัดออก ดังนี้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ลาศึกษาต่อ ลาป่วย ลากลอบบุตรและไปราชการ จำนวน 8 คน

การคำนวณขนาดตัวอย่างโดยค่าสัดส่วนการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเท่ากับ 38.10% (รัก, 2552) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ในการประมาณค่าสัดส่วนไม่เกิน 5 % โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ 95% สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 195 คน แต่ทั้งนี้ผู้ศึกษาคาดว่าอาจมีผู้ไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามร้อยละ 20 จึงได้ปรับขนาดตัวอย่างเป็น 244 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล เป็นคำถามปลายปิดให้เลือกตอบ และให้เติมข้อความประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสายงาน สถานภาพสมรส การแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ และจำนวนการฝึกอบรม ซึ่งตัวแปรที่ศึกษาต้องนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยแรงจูงใจ ประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจและปัจจัยก้ำจุน โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของลิกเคิร์ต (Likert's Scale) โดยปรับปรุงจาก 5 ระดับ เป็นแบบ 4 ระดับ ได้แก่

4 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

3 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมาก

2 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ของลิกเคิร์ต (Likert's Scale) โดยปรับปรุงจาก 5 ระดับ เป็นแบบ 4 ระดับ ได้แก่

4 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

3 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นมาก

2 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อย

1 หมายถึง ท่านมีระดับการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ที่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งการแปลผลผู้วิจัยจะนำข้อคิดเห็นต่างๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่หรือจัดกลุ่มในข้อคิดเห็นที่มีแนวทางเดียวกัน โดยอาจแสดงผลจำแนกเป็นความถี่ร้อยละ ได้กรณีที่มีข้อคิดเห็นแนวทางเดียวกัน ซ้ำกันมาก ๆ

การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ความเหมาะสมด้านภาษา รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปทดสอบใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ

โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 ชุด ซึ่งมีลักษณะทางประชากรคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษามีลักษณะสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานใกล้เคียงและมีพื้นที่ติดต่อกัน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า Reliability = 0.897

การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเข้าพบ นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดหนองบัวลำภูและสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

เดินทางเข้าพบผู้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพของทั้ง 6 อำเภอ ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามชี้แจงรายละเอียดการเก็บข้อมูลวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขั้นตอนวิธีการแจกและส่งคืนแบบสอบถามโดยละเอียด เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน

ส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถามไปยังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง โดยผนึกซองเอกสารพร้อมทั้งคำชี้แจงโครงการวิจัย ตารางการสุ่ม ผู้ที่ถูกสุ่มคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกคนที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นัดหมายวันเวลาในการขอรับแบบสอบถามคืนและแบบซองเปล่าที่ติดชื่อที่อยู่ผู้วิจัยและอากรแสตมป์เรียบร้อยแล้ว เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จให้ใส่แบบสอบถามกลับในซองเปล่าที่แนบไปให้พร้อมติดแสตมป์แล้ว ผนึกซองส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้วิจัยตามนัดหมาย

เมื่อครบกำหนดแล้วถ้าไม่ได้รับแบบสอบถามภายใน 15 วัน จะถือว่าไม่ได้รับการตอบกลับ ซึ่งผู้วิจัยจะไม่มีการติดตามข้อมูลใดๆ อีก

การจัดการข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ความน่าเชื่อถือ เมื่อตรวจสอบข้อมูลเรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลที่ได้ มาทำการลงรหัส นำเข้าข้อมูล โดยผู้วิจัยลงรหัสตามคู่มือ

ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบและลงรหัสครบถ้วนแล้วจะถูกนำเข้าข้อมูลแบบ data double entry เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพของการบันทึกข้อมูล โดยข้อมูลในแบบสอบถามชุดเดียวกันผู้วิจัยทำการคีย์ข้อมูล 1 แพ้ม และผู้ช่วยผู้วิจัยทำการคีย์ข้อมูล อีก 1 แพ้ม เมื่อเสร็จสิ้น ข้อมูลทั้ง 2 แพ้ม จะถูกนำมา

เปรียบเทียบความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของข้อมูล หากพบข้อผิดพลาดก็จะการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window version 16 (มานพ, 2540) และมีวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

สถิติเชิงอนุมาน (Inference statistic) ได้แก่ สถิติ Chi-square Test สำหรับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อปัจจัยการทำวิจัย โดยการวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงเดี่ยว (Univariable analysis) ซึ่งวิเคราะห์ปัจจัยทีละคู่ ที่ช่วงเชื่อมั่น 95 % และ P-value ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และนำปัจจัยจากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงเดี่ยวที่มีค่า P-value $\leq$ 0.05 มาทำการวิเคราะห์แบบตัวแปรพหุ (Multivariable analysis) โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Multiple logistic regression) นำเสนอขนาดความสัมพันธ์ด้วยค่า OR Adjusted ที่ช่วงเชื่อมั่น 95 % ของ OR Adjusted

ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตรงตามแบบสอบถามฉบับจริง

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษารูปแบบตารางและแผนภาพ

ผลการวิจัย

พบว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.9 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.1 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี อายุเฉลี่ย 34.85 ปี ร้อยละ 58.9 มีสถานภาพสมรสคู่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 90.4 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ/นักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 68.4 ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานสร้างสุขภาพมากที่สุดร้อยละ 66.5 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสร้างสุขภาพน้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี มี KPI วัดการปฏิบัติงานสร้างในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ร้อยละ 89 สำหรับปัจจัยจูงใจ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 70.8 มีทัศนคติทางบวก ปัจจัยจูงจูงร้อยละ 64.6 มีทัศนคติทางบวก และมีการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 81.3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล (n=209)	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	42	20.1
หญิง	167	79.9
อายุ (ปี)		
อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี	111	53.1
อายุ 35 ปีขึ้นไป	98	46.9
อายุเฉลี่ย 34.85 ปี อายุต่ำสุด 21 ปี อายุสูงสุด 56 ปี		
สถานภาพ		
โสด และหม้าย หย่า แยก	86	41.1
คู่	123	58.9
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรีขึ้นไป	189	90.4
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	9.6
ตำแหน่งในสายงาน		
พยาบาลวิชาชีพ/นักวิชาการสาธารณสุข	143	68.4
ตำแหน่งอื่นๆ	66	31.6
การแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพ		
ได้รับการแต่งตั้ง	139	66.5
ไม่ได้รับการแต่งตั้ง	70	33.5
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี	89	66.4
ปฏิบัติงาน 7 ปีขึ้นไป	45	33.6
KPI งานสร้างใน รพสต.		
มี	186	89
ไม่มี	23	11
ปัจจัยจูงใจ		
ทัศนคติทางลบ	61	29.2
ทัศนคติทางบวก	148	70.8
ปัจจัยค้ำจุน		
ทัศนคติทางลบ	74	35.4
ทัศนคติทางบวก	135	64.6
การปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ		
การปฏิบัติงานไม่ได้มาตรฐาน	39	18.7
การปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน	170	

ปัจจัยแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.01, S.D.= 0.65) โดยแบ่งเป็นปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน ดังนี้

ปัจจัยจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.07, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X}$ =3.18, S.D.= 0.52) รองลงมา คือ ความรับผิดชอบ

($\bar{X}$ =3.17, S.D.= 0.57) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X}$ =2.92, S.D.= 0.77)

ปัจจัยค้ำจุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.95, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานภาพวิชาชีพ ($\bar{X}$ =3.28, S.D.= 0.66) รองลงมา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X}$ =3.18, S.D.= 0.59) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ เงินเดือนและค่าตอบแทน ($\bar{X}$ =2.23, S.D.= 0.84) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐานของปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู

ปัจจัยแรงจูงใจ	Mean	SD	การแปลผล
ปัจจัยจูงใจ			
ความสำเร็จในการทำงาน	3.18	0.52	ปานกลาง
การยอมรับนับถือ	2.98	0.66	ปานกลาง
ลักษณะของงาน	3.07	0.65	ปานกลาง
ความรับผิดชอบ	3.17	0.57	ปานกลาง
ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	2.92	0.77	ปานกลาง
โดยรวม	3.07	0.64	ปานกลาง
ปัจจัยค้ำจุน			
เงินเดือนและค่าตอบแทน	2.23	0.84	น้อย
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3.18	0.59	ปานกลาง
การปกครองบังคับบัญชา	3.08	0.64	ปานกลาง
นโยบายและการบริหาร	3.01	0.57	ปานกลาง
สภาพการทำงาน	2.93	0.67	ปานกลาง
สถานภาพวิชาชีพ	3.28	0.66	ปานกลาง
ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	2.97	0.62	ปานกลาง
โดยรวม	2.95	0.65	ปานกลาง
โดยรวมปัจจัยแรงจูงใจ	3.01	0.65	ปานกลาง

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ด้วยวิธีการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียวโดยใช้สถิติ Chi-square Test พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P\text{-value} \leq 0.05$ ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพ KPI ว่างงานสร้างใน รพสต.มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P\text{-value} \leq 0.05$ ส่วนตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสายงาน การแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ ไม่พบความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P\text{-value} \leq 0.05$ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล กรณีวิเคราะห์ทีละตัวแปร

ตัวแปร	การปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข			P-Value
	ไม่ได้มาตรฐาน จำนวน(ร้อยละ)	ได้มาตรฐาน จำนวน(ร้อยละ)	รวม	
เพศ				
ชาย	6 (15.4)	36(21.2)	42 (20.1)	0.416
หญิง	33 (84.6)	134 (78.8)	167(79.9)	
อายุ (ปี)				
อายุ ≤ 34 ปี	19(48.7)	92 (54.1)	111 (53.1)	0.542
อายุ 35 ปีขึ้นไป	20(51.3)	78 (45.9)	98(46.9)	
สถานภาพ				
โสด และหม้าย หย่า แยก	10 (25.6)	76 (44.7)	86(41.1)	0.029*
คู่	29 (74.4)	94 (55.3)	123 (58.9)	
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3(7.7)	17(10)	20(9.6)	0.659
ปริญญาตรีขึ้นไป	36 (92.3)	153 (90)	189 (90.4)	
ตำแหน่งในสายงาน				
พยาบาลวิชาชีพ/ นักวิชาการสาธารณสุข	30(76.9)	113(66.5)	143(68.4)	0.205
ตำแหน่งอื่นๆ	9(23.1)	57(33.5)	66(31.6)	
การแต่งตั้งให้ รับผิดชอบงาน สร้างสุขภาพ				
ได้รับการแต่งตั้ง	33(84.6)	106 (62.4)	139(66.5)	0.08
ไม่ได้รับการแต่งตั้ง	6(15.4)	64(37.6)	70(33.5)	
ระยะเวลาใน การปฏิบัติงานสร้าง สุขภาพ				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 ปี	22(68.8)	67(65.7)	89(66.4)	0.749
ปฏิบัติงาน 7 ปีขึ้นไป	10(31.3)	35(34.3)	45(33.6)	
KPI งาน สร้างใน รพสต.				
มี	31(79.5)	155(91.2)	186(89)	0.035*
ไม่มี	8(20.5)	15(8.8)	23(11)	
ปัจจัยเชิงใจ				
ทัศนคติทางลบ	25(64.1)	36(21.2)	61(29.2)	0.000*
ทัศนคติทางบวก	14(35.9)	134(78.8)	148(70.8)	
ปัจจัยค้ำจุน				
ทัศนคติทางลบ	28(71.8)	46(27.1)	74 (35.4)	0.000*
ทัศนคติทางบวก	11(28.2)	124(72.9)	135(64.6)	

*มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)

เมื่อนำปัจจัยจากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเชิงเดียวที่มีค่า P-value $\leq$ 0.05 มาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบตัวแปรพหุ (Multivariable analysis) โดยทำการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Multiple logistic regression) ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพ KPI ว่างงานสร้างใน รพสต. ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุน พบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนี้

ปัจจัยจิตใจ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางบวก จะมีการปฏิบัติงานสร้าง

สุขภาพที่ได้มาตรฐานมากเป็น 3.33 เท่าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางลบ (OR_{adj} = 3.33, 95% CI = 1.37 - 8.11)

ส่วนปัจจัยด้านสถานภาพ KPI ว่างงานสร้างใน รพสต. ไม่พบความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ดังตารางที่ 4

ปัจจัยค้ำจุน พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางบวก จะมีการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพที่ได้มาตรฐานมากเป็น 3.89 เท่าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางลบ (OR_{adj} = 3.89, 95% CI = 1.56 - 9.66)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แบบตัวแปรพหุ

ปัจจัย	การปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ		OR _{crude}	OR _{adj}	95% CI	P- value
	ไม่ได้มาตรฐาน	ได้มาตรฐาน				
สถานภาพ						
โสด และหม้าย หย่า แยก	10 (25.6)	76 (44.7)	1.00	1.00		
คู่	29 (74.4)	94 (55.3)	0.42	0.46	0.20 – 1.09	0.079
KPI งานสร้างใน รพสต.						
มี	31(79.5)	155(91.2)	1.00	1.00		
ไม่มี	8(20.5)	15(8.8)	0.37	1.10	0.37 – 3.19	0.859
ปัจจัยจิตใจ						
ทัศนคติทางลบ	25 (64.1)	36(21.2)	1.00	1.00		
ทัศนคติทางบวก	14 (35.9)	134 (78.8)	6.64	3.33	1.37 – 8.11	0.008*
ปัจจัยค้ำจุน						
ทัศนคติทางลบ	28(71.8)	46 (27.1)	1.00	1.00		
ทัศนคติทางบวก	11(28.2)	124(72.9)	6.86	3.89	1.56 – 9.66	0.003*

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05)

อภิปรายและสรุปผล

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยจิตใจมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (OR_{adj}= 3.33, 95% CI = 1.37 - 8.11) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางบวก จะมีการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพที่ได้มาตรฐานมากเป็น 3.33 เท่าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางลบ ปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (OR_{adj}=3.89, 95% CI = 1.56 – 9.66) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางบวก จะมีการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพที่ได้มาตรฐานมากเป็น 3.89 เท่าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีความคิดเห็นทางลบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

ณัฐพงษ์ (2549) พบว่า ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = 0.359, P - value < 0.001)

สำหรับปัจจัยด้านสถานภาพ KPI วดงานสร้างสุขภาพใน รพสต. ที่พบความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P-value ≤ 0.05 เมื่อทำการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดี่ยวโดยใช้สถิติ Chi-square Test แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบตัวแปรพหุ (Multivariable analysis) โดยทำการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Multiple logistic regression) พบว่า ไม่พบความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของมะณู (2548) พบว่า สถานภาพการ

สมรส การแต่งตั้งคำสั่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศูนย์สุขภาพชุมชนตามมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

ควรมีการสนับสนุนด้านบุคลากร โดยจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับงาน และเพียงพอต่อปริมาณงาน พร้อมทั้งมีการวางแผนพัฒนาบุคลากร

ควรมีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้ตรงกับความต้องการใช้และเพียงพอในการปฏิบัติงาน เพราะจะได้มีการทำกิจกรรมที่ต่อเนื่อง

ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานสร้างสุขภาพสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยพิจารณาถึงเนื้อหาหรือหลักสูตรที่ครอบคลุมการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าและการใช้โปรแกรมต่าง ๆ ในการทำงาน

การทำงานเป็นทีมยังไม่ชัดเจน ควรทำความเข้าใจในการทำงาน มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสร้างสุขภาพก่อนออกปฏิบัติงานทุกปีเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาระบบงานสร้างสุขภาพ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในองค์กร รวมถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบงานสร้างสุขภาพต่อไป ควรมีการศึกษาแนวทางการสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับเกียรติและการสนับสนุนจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ขอขอบคุณ คณาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชนคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ นพ.สมเดช พิณจิสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำชี้แนะมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คณะนักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขาด สาขาการพัฒนาศักยภาพชุมชน ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 5 ทุกท่าน ที่คอยให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลังกรมบัญชีกลาง. คำใช้จ่ายด้านสุขภาพ [ออนไลน์] 2557 [อ้างเมื่อ 19 เมษายน 2557]. จาก <http://www.cgd.go.th/wps/portal/cgd>
- กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์คน ไทยแข็งแรง เมืองไทยแข็งแรง. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์; 2548.
- กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู. ข้อมูลการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ [ออนไลน์] 2557 [อ้างเมื่อ 19 เมษายน 2557]. จาก <http://www.npo.moph.go.th/hpdnb/index.html>
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, ประชาธิป กะทา. สุขภาพบริการปฐมภูมิจากปรัชญาสู่การปฏิบัติการ สุขภาพมิติใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ; 2550.
- ณัฐพงษ์ ดามาพงษ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดชัยภูมิ [วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานสาธารณสุข]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2549

รัก นันต๊ะ. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสร้างสุขภาพ
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสังกัดสถานีอนามัย
ในจังหวัดอุตรดิตถ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารและพัฒนาประชาคมเมืองชนบท].
อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์;
2552.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 [ออนไลน์] 2557
[อ้างเมื่อ 19 เมษายน 2557]. จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=62>